

Fővárosi Ítéltábla

13.Gf.40.455/2008/11.

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a 47. sz. Ügyvédi Iroda (1095 Budapest, Soroksári út 158. szám, ügyintéző: dr. Pottondi Edit ügyvéd) által képviselt felperesnek a dr. Dunai Sándor ügyvéd (1118 Budapest, Pecz Samu u. 4. fsz. 2. szám) által képviselt alperes ellen vételár megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2008. augusztus 28. napján kelt 19.G.40.503/2008/11. számú ítélete ellen az alperes részéről 12. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 840.000 (Nyolcszáznegyvenezer) forint másodfokú perköltséget.

Kötelezi az alperest, hogy az adóhatóság külön felhívására fizesse meg az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt 900.000 (Kilencszázezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás:

Az elsőfokú bíróság a 2008. augusztus 28. napján kelt 19.G.40.503/2008/11. számú ítéletével kötelezte az alperest, hogy a felperesnek 15 napon belül fizessen meg 49.862.362 forint tőkét és ennek 2007. március 15-től a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó nap érvényes jegybanki alapkamat 7 %-ával növelt összegének megfelelő mértékű késedelmi kamatát, és 2.940.000 forint perköltséget.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás lényege szerint a felperes háztartási termékek nagykereskedésével foglalkozik, és az alperes társaság részére 2004. óta szóbeli megállapodás alapján folyamatosan árút szállított halasztott fizetési határidővel.

A felek 2007. július 5-én ingó vagyontárgyakra vonatkozóan zálogszerződést kötöttek. Az alperes zálogkötelezettként elismerte, hogy a felperessel szemben 55.738.878 forint tartozása van, ennek biztosítására kötötték a zálogszerződést. Az alperes tartozása 2007. december 3-ig 50.500.165 forintra módosult. Az alperes 2008. április 15-én kelt angol nyelvű levelében a felperes görög anyavállalatához címezve elismert 50.253.194 forintot,. Ebből az összegből 2008. év folyamán 390.832 forintot megfizetett, és a felperes ezt a részteljesítést a tőketartozásra számolta el, így a tartozás 49.862.632 forintra csökkent. A számlatartozások 2005. június 30. és 2007. október 16. között keletkeztek. A felperes ezen tőkeösszeg, illetve ennek 2007. március 15-től, mint középátlagos időponttól számított, a Ptk. 301/A. §-a szerinti késedelmi kamatai, valamint a perköltség megfizetésére kérte kötelezni az alperest vételár tartozás címén.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Nem vitatta a gazdasági kapcsolat fennállását, de a tartozását nem ismerte el, ennek okát nem közölte. Nem állította sem azt, hogy eleve nem volt tartozása, sem azt, hogy azt kifizette volna. Kifogásolta, hogy számára a felperesi kimutatásból nem világos, hogyan keletkezett

ekkora tartozás. A folyószámla egyenleg 48.226.719 forint, kiszámlázva 65.094.615 forint, ki van fizetve 62.821.169 forint. A kiszámlázott és a kifizetett összegek különbözete nem egyezik a felperesi követelés összegével. Szerinte a csatolt zálogszerződés kizárólag annak keletkezésekor fennálló tartozást rögzíti, ami a jelenlegit nem bizonyítja. Véleménye szerint nem bizonyított a késedelmi kamatfizetés kezdő időpontja sem. Jelezte, hogy az alperes különböző bizonylatok alapján jelentős mennyiségű árut visszaruházott a felperesre, azonban a felperes azok elfogadásáról vagy elutasításáról nem nyilatkozott. Kifogásolta, hogy részteljesítését a felperes nem a Ptk. 293. §-a szerint számolta el.

Az elsőfokú bíróság a Pp. 3. § (5) bekezdése, 163. § (2) bekezdése, 164. § (1) bekezdése és 206. § (1) bekezdése alkalmazásával a 2007. július 5-én kelt zálogszerződés, az alperes 2008. április 15-én kelt levelében szereplő tartozáselismerő nyilatkozata és a felperes nyilatkozata alapján elfogadta a felperes számítását. Az érintett időszakban a nyitó egyenleg 48.226.719 forint volt, és ebben az időszakban keletkezett további 65.094.615 forint tartozás, amelyből az alperes összesen 62.821.169 forintot fizetett, majd a per folyamán teljesített további 390.832 forintot, így a felperes a tartozáselismerésben szereplő összeget ezekkel csökkentette. Az elsőfokú bíróság a felperes előadásával egyezően marasztalta az alperest, és nem fogadta el az alperesnek az árúk visszaruházására vonatkozó nyilatkozatát. Az alperes maga is elismerte, hogy azok elfogadásáról a felperes nem nyilatkozott, illetve a felperes kifejezetten azt közölte, hogy nem fogadja el a visszáru viszonylatokat. Az alperes a tény állításával összefüggésben semmilyen kérelmet nem terjesztett elő, így nyilatkozata beszámítási kifogásnak nem volt tekinthető.

Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása szerint a felperes, mint jogosult eltérhetett a részteljesítések Ptk. 293. §-a alapján történő elszámolásától, és a felperes alkalmazott számítása kedvezőbb az alperes számára. Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest a Ptk. 365. § (1) bekezdése alapján vételártartozás, a Ptk. 298.

§-a és 301/A. §-a alapján késedelmi kamat, a Pp. 78. §-a és a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet alapján perköltség megfizetésére.

Az ítélet ellen az alperes fellebbezett (12. sorszám), elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a felperes keresetének elutasítását, másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasítását kérte. Előadta, hogy a felperes a bírósági eljárást fizetési meghagyással kezdeményezte, amelyhez az érvényesített követelés alátámasztására nem mellékelte szerződést, megrendelést, átvételi bizonylatot és számlát sem, így nem volt helye a fizetési meghagyás kibocsátásának. Ezen kívül a számlaösszesítőből megállapíthatóan a felperes nem a Ptk. 293. §-ának megfelelően számította ki az igényét, így a fizetési meghagyásban megjelölt tőkeösszeg is helytelen volt. Vitatta, hogy középárányos kamat alkalmazása jogszerű lenne. A tőke- és kamatszámítás helytelen voltát illetően a halasztott fizetés kölcsön voltára és eseti döntésre hivatkozott. Véleménye szerint a 2008. augusztus 28-i tárgyalási jegyzőkönyvből arra lehet következtetni, hogy az elsőfokú bíróság az augusztus 25-i észrevételét nem bírálta el. Az alperes a másodfokú eljárásban a fellebbezését azzal egészítette ki, hogy a fizetési meghagyás a Pp. 315. § (1) bekezdésének megsértésével került kiállításra, mivel az elsőfokú bíróság a fizetési meghagyás kibocsátásakor nem tudta ellenőrizni, hogy valóban az erre rendszeresített űrlapon terjesztette-e elő a felperes a kérelmet.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Utalt arra, hogy a követelésének jogalapját és összegszerűségét a becsatolt számlákkal, számlaösszesítővel, zálogszerződéssel, valamint az alperes egyenleg visszaigazoló levelével, tartozáselismerésével igazolta. Álláspontja szerint az alperes magatartása az eljárás elhúzására irányul.

A fellebbezés megalapozatlan.

A Ptk. 379. § (1) bekezdése szerint szállítási szerződés alapján a szállító köteles a szerződésben meghatározott dolgot a kikötött későbbi időpontban vagy időszakban a megrendelőnek átadni, a megrendelő pedig köteles a dolgot átvenni és az árát megfizetni.

A Ptk. 242. § (1) bekezdése értelmében a tartozás elismerése a tartozás jogcímét nem változtatja meg, de az elismerőt terheli annak bizonyítása, hogy tartozása nem áll fenn, bírósági úton nem érvényesíthető, vagy a szerződés érvénytelen.

A Ptk. 293. §-a szerint ha a kötelezett kamattal és költséggel is tartozik és a fizetett összeg az egész tartozás kiegyenlítésére nem elég, azt elsősorban a költségre, azután a kamatra és végül a főtartozásra kell elszámolni. A kötelezett eltérő rendelkezése hatálytalan.

Az alperes a felperes által szállított árukat átvette, de azok ellenértékét nem fizette meg, ezért köteles a vételár tartozását megfizetni.

Az elsőfokú bíróság helytállóan értékelte a 2008. április 15-i alperesi levelet tartozáselismerésként. Helyes az elsőfokú bíróság által meghatározott késedelmi kamatfizetés kezdő időpontja és mértéke, valamint az alperes részteljesítésként fizetett összeg felperes által történő elszámolásának jogszerűségére vonatkozó megállapítása is. A tartozás egy részének a tőketartozásra történő elszámolása azt eredményezi, hogy a kötelezett számára előnyösebb elszámolás következtében a kamattal terhelt tőketartozása csökken, míg a Ptk. 293. §-a szerinti elszámolás esetében a tőketartozás nem csökken, annak teljes összegére jár a késedelmi kamat.

A fentieken túlmenően a fellebbezésben előadottakra figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla utal arra, hogy a 14/2002.(VIII. 1.) IM rendelet 18. § (1) bekezdése szerint ha külön jogszabály előírja, illetve anélkül is a gyakrabban előforduló intézkedések

megtételére, illetve nyilvántartások vezetésére általában nyomtatványt kell használni. A (2) bekezdés szerint az OIT országos jelleggel, a Legfelsőbb Bíróság és az ítélőtábla elnöke a vezetése alatt álló bíróság részére, a megyei (fővárosi) bíróság elnöke a megyei (fővárosi) bíróság és területén működő helyi bíróság részére rendszeresíthet nyomtatványt.

Az úrlapon előterjesztett fizetési meghagyás iránti kérelem megfelelőségét a Pp. 315. § (1) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság a fizetési meghagyás kibocsátása előtt ellenőrzi. Az egységes bírói gyakorlat szerint a fizetési meghagyás kibocsátása és az eljárásnak perré alakulása után nincs lehetőség arra, hogy a bíróság az ellentmondás folytán keresetlevélnek tekintendő fizetési meghagyás kibocsátására irányuló kérelmet a felperesnek hiánypótlásra visszaadja, és a hiányok pótlására nem vagy csak részben való teljesítése esetén a keresetlevelet idézés kibocsátása nélkül elutasítsa (BH1981.195).

Az alperes ellentmondásával perré alakult eljárásban már nincs lehetőség a fizetési meghagyás alaki vizsgálatára, a per tárgya a felperes követelésének érdemi vizsgálata.

A bírósági gyakorlat a felek tartós jogviszonya esetén a hosszabb idő alatt több részletben felgyülemlett tartozás után járó késedelmi kamat számításánál nem az egyes követelésrészek esedékességének időpontjától, hanem az egész hátralék után, annak meghatározott időszakban esedékes átlaga szerint ítéli meg a kamatot (Ptk. 301/A. §).

Az elsőfokú bíróság ennek megfelelően határozott a késedelmi kamatfizetés kezdő időpontjának megállapításánál.

A fent kifejtettekre figyelemmel az elsőfokú bíróság jogszabályoknak megfelelő ítéletét a Fővárosi Ítélőtábla a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A fellebbezés megalapozatlan volt, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése és 239. §-a alapján a Fővárosi Ítéltábla kötelezte az alperest a felperes részére másodfokú perköltség megfizetésére, amely a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5)-(6) bekezdései szerint megállapított, a 4/A. § értelmében az általános forgalmi adót is magába foglaló ügyvédi munkadíjból áll.

Az alperes illetékfeljegyzési jog kedvezményében részesült, ezért a Fővárosi Ítéltábla az Itv. 74. § (3) bekezdése értelmében alkalmazandó 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 15. § (3) bekezdése alapján kötelezte az alperest a 900.000 forint le nem rótt fellebbezési illeték állam részére külön felhívásra történő megfizetésére.

Budapest, 2009. február 11.

. Koday Zsuzsanna sk.

a tanács elnöke

Dr. Molnár József sk.

előadó bíró

sk.

Dr. Sándor Ottó

bíró

A kiadmány hitelül:
bírószági tisztviselő